

FORMANDENS KOMMENTARER TIL DEN FOLKEKIRKELIGE SITUATION, DELEGERETMØDET D. 2. JUNI 2023

*Kamp må der til, skal livet gro,
ej kamp blot for dagligt brød,
men kamp for frihed i liv og tro –
for evig stilstand er død!*

Sådan lyder næstsidste strofe i H.V.Kaalunds sang 'Jeg elsker den brogede verden'. Kamp er hos digteren forudsætningen for, at livet gror. Vi vælger kampen, fordi vi kæmper for noget, der har betydning: for frihed i liv og tro.

Det seneste år har vi alle erfaret, at kamp for liv og frihed fortsat er en daglig realitet ikke langt herfra. En kamp, som alt for mange har måttet betale den ultimative pris for. Det har også hos os sat vores relativt mindre bekymringer i et skarpt perspektiv.

Vi har levet et år i en usikker tid, hvor det både globalt og nationalt forekom vanskeligt at forudsige den nærmeste fremtid.

Globalt har vi levet i usikkerhed om, hvordan krigen i Ukraine og verdensøkonomien ville udvikle sig. For

menighedsrådene betød det helt konkret, at budgetterne for i år skulle udarbejdes i en hidtil uset usikkerhed om, hvordan bl.a. energipriserne ville udvikle sig. Bliver der råd til vedligeholdelse af bygningerne, skal der spares på aktiviteterne, eller skal der holdes igen med investeringerne til fremme af den grønne omstilling? Det var nogle af de spørgsmål, der trængte sig på i løbet af vinteren.

Nationalt var der længe usikkerhed om den politiske udvikling. Vi endte som bekendt med en flertalsregering, som overraskende nok lagde ud med at undergrave sin egen opbakning i befolkningen ved at insistere på at afskaffe bededag som helligdag og fridag.

Til gengæld er det glædeligt, at et enigt folketing netop har vedtaget lovforslaget om ændringer i bl.a. økonomiloven. Det er et godt første skridt i retning af større frihed og fleksibilitet til menighedsrådene, så vi kan indrette os på den måde, der giver mening for os lokalt. Nu er det op til os at gribe de nye muligheder på en måde, der sikrer, at vi stadig har en lokalt forankret folkekirke.

En fridag mindre, højere inflation, stigende energipriser og de politiske trakasserier i den danske hverdag kan på baggrund af krigen i Ukraine forekomme mindre betydningsfulde. Det er jeg sikkert ikke den eneste, der har tænkt mange gange i det forløbne år. Men vi vælger ikke selv vores skæbne og må til enhver tid møde den verden, vi er sat i – ikke med kold ligegyldighed, men med et brændende engagement.

Fælles for os, der er samlet her i dag, er vores kamp for folkekirken. Folkekirken er den form, som kristentroen har fundet i Danmark, og den ligger dermed i lige forlængelse af snart 1200 års historie siden Ansgars mission. Folkekirken er den konkrete ramme om evangeliets forkyndelse i Danmark, og vi kæmper for den i stor kærlighed til traditionen og kirkens fortsatte betydning for os hver især og som folk og samfund.

Uden kamp overlader vi magten til andre, vores liv til skæbnen og historiens gang til tilfældighederne.

Historien lærer os, at inspirationen til at tænke nyt kan komme både udefra og indefra. Kristendommen og den evangelisk-lutherske reformation kom til os udefra med Ansgar og med Luthers indflydelse på Christian 3. Grundlovens fædre debatterede den nye samfundsordning i en dansk kontekst, men med inspiration fra de store europæiske omvæltninger i revolutionsåret 1848. I.C.Christensens lov om menighedsråd fra 1903 udsprang af en større selvbevidsthed og demokratisk dannelse i det danske folk, formet i modstand mod tilstandene før parlamentarismens indførelse. En folkelig og religiøs vækkelse formet af Grundtvig og de missionske bevægelser var vigtige forudsætninger. Vores nuværende kristentro og kirkeform er ikke kommet af sig selv, men er dannet i kamp og under modstand. Og vi bør nok huske på, at både kirkefolk og politikere har stået faddere til denne udvikling.

Hvilke udfordringer og kampe mener jeg da, Folkekirken står over for i 2023?

Det går faktisk overordnet godt. Medlemsandelen er fortsat enestående høj sammenlignet med kirker i vore nabolande. De fleste i Danmark er jævnligt i kontakt med folkekirken, ikke mindst i forbindelse med kirkelige handlinger. Folkekirken har relativt

gode økonomiske ressourcer i kraft af kirkeskatten. De er dog ikke ligeligt fordelt, og jeg har mødt mange eksempler på, at den økonomiske situation er anstrengt, når jeg bevæger mig rundt i landet. Folkekirkens særstatus er indskrevet i grundloven, og regeringen og et bredt flertal i Folketinget ønsker at opretholde dette. Folkekirken har en indre frihed og rummelighed, der sikrer evangeliets frie løb.

Alligevel er der sprækker i fundamentet, som kun vil blive større, hvis vi ikke handler rettidigt. Det bliver stadig vanskeligere for folkekirken at leve op til statens forventninger om, at folkekirken skal bidrage til sammenhængskraften i samfundet gennem sin tilstedeværelse alle steder i landet. Mennesker forventer at møde en folkekirke, der taler med relevans til alle. Det kan nogle gange blive udfordret af vores levende tradition, som f.eks. gamle salmer eller teologiske begreber.

Anskuet på denne måde står folkekirken over for store udfordringer nu og fremover. Når jeg valgte at indlede med Kaalunds ord, var det også for at understrege, hvor farligt det kan være at stå stille, når samfundet omkring os forandrer sig. Det handler ikke om at løbe efter tidsånden, men det handler om at forstå forandringerne, så vi i vores kamp for troen bedre kan håndtere de ændrede krav og forventninger, som vi mødes med på alle niveauer i folkekirken.

Vi mangler fortsat den samlede analyse af folkekirkens aktuelle situation efter coronakrise og bededagsfejde og midt i en krigstid. De store udfordringer, som folkekirken står overfor, deler vi langt hen ad vejen med resten af samfundet. Der er desuden ikke kun tale om udfordringer, som skyldes aktuelle forhold, men også om lange udviklingslinjer. Vi står i de kommende år over for et afgørende strategisk valg. Skal vi fortsætte relativt ubekymret ad den samme vej som hidtil? Skal vi finde nye måder at være kirke på i en tid, der indebærer store forandringer? Skal vi forsøge aktivt at kæmpe imod forandringerne? Uanset hvor vi ender, vil det være et udtryk for rettidig omhu at forholde sig til dette valg. Her kommer mine bud på, hvor folkekirken befinder sig lige nu i forhold til folket, samfundet og staten.

Danmarks Statistik offentliggør hvert år udviklingen i folkekirkens medlemstal. Her kan vi på den positive side konstatere, at folkekirkens medlemsandel med 72,1 pct. af befolkningen er enestående høj sammenlignet med kirkerne i vores nabolande; at medlemstallet er stabilt; og at etniske danskere i stort tal fortsat bakker op om folkekirken. Det negative er, at der er flere aktive udmeldelser af folkekirken i år end sidste år; at medlemsandelen endnu engang er faldet med ca. 1 pct.-point, med andre ord: At folkekirkens medlemsandel af befolkningen svinder år for år. Der vil komme et tidspunkt inden for en overskuelig årrække, kortere eller længere, hvor folkekirken ikke længere vil være flertallets kirke, hvis vi lader denne udvikling fortsætte.

Man kan diskutere, om det primært er et problem for folkekirken eller for befolkningen, men frustrerende er det, når gode grunde til at være medlem af folkekirken forvrænges til dårlige begrundelser for at melde sig ud – som f.eks. at man ikke længere ønsker at bidrage til det solidariske fællesskab om at bevare kulturarven i vores mange kirkebygninger eller kirkegården i lokalsamfundet. Det er opgaver, som alene finansieres af folkekirkens medlemmer, selv om det er til gavn for hele samfundet.

Det kan også være vanskeligt at begribe, at medlemmer af folkekirken fravælger at lade deres børn døbe, men nemmere at forstå ikke mindst de sproglige udfordringer ved at se sig selv i folkekirken, hvis man kommer fra en anden kultur og ikke har tilegnet sig folkekirkens ritualer og nationale salmeskat.

Folkekirken er desværre dårlig til at tilbyde indvandrere og deres efterkommere et nyt kirkeligt hjemsted. Det kan vi udlede af den meget lave medlemsandel i disse stadig større befolkningsgrupper. Det er som om, at det kræver dybe rødder i dansk kultur for at føle sig rigtig velkommen i folkekirken.

Der er næppe enkle svar på disse udfordringer, men vi kan ikke unddrage os ansvaret for at forsøge at give hver enkelt menneske i vores samfund mulighed for at møde evangeliet. Hvis folkekirkens opgave er at være kirke for hele folket, må vi forholde os til det medlemspotentiale, som vores samfund i dag består af.

Det vil desuden være rettidig omhu, hvis vi bruger statistikken som en anledning til at overveje, hvordan

folkekirken skal forholde sig til disse demografiske ændringer. Skal vi i tide tilpasse os de ændrede vilkår? Eller skal vi anlægge en mere offensiv strategi, hvor vi søger at vende udviklingen?

Udviklingen tvinger os til at tage stilling til, om vi vil være en stadig mindre og stadig mere marginaliseret kirke for primært ældre etniske danskere, eller om vi vil prioritere ressourcer til en mere aktiv dåbsindsats, om vi vil involvere os aktivt som missional kirke, og om vi vil åbne vejen til folkekirken for kristne uanset herkomst.

Den anden demografiske udfordring for folkekirken er befolkningsforskydningen fra land til by. Urbaniseringen er om noget en langvarig udviklingstendens. Hvor langt de fleste kommuner i landet oplever befolkningsvækst, ser det anderledes ud i det nordlige Vendsyssel, i Nordvestjylland, i Tønder, på Lolland og Falster, på Bornholm, på Langeland, Ærø, Samsø og Læsø. Andre steder går bevægelsen fra landsogne til bysogne inden for den enkelte kommune.

Det betyder konkret, at samfundene omkring kirkerne mange steder i landet bliver mindre, hvilket også har betydning for kirkernes økonomi og for muligheden for at rekruttere medlemmer til menighedsrådet. Samtidig sker der en hastig udvikling i nye boligområder omkring de store byer og i de nye kommunale centre, som blev styrket med den seneste kommunalreform i 2007. Den folkekirkelige struktur afspejler derimod stadig i høj grad befolkningsfordelingen i middelalderen med en sognestruktur, der overlevede kommunalreformen i 1971, der ellers afskaffede de gamle sognekommuner.

Det kalder på både strukturelle og økonomiske overvejelser, som også menighedsrådene kan bidrage substantielt til.

De demografiske forskydninger forstærker folkekirkens udfordring med at bevare kulturarven. Mange af de middelalderkirker, som hele samfundet anser for at være umistelig kulturarv, befinder sig i de dele af landet, hvor der bliver stadigt færre mennesker til at betale omkostningerne. Det samme gør sig gæl-

dende for mange af de kirkegårde, som befolkningen forventer, at folkekirken plejer og vedligeholder. Dette er med til at skabe ulige vilkår for folkekirkens tilstedeværelse afhængigt af, hvor i landet man befinder sig. Nogle steder rækker økonomien næsten kun til at vedligeholde kirkebygninger og pleje kirkegårde, mens der ikke bliver meget tilovers til det kirkelige arbejde for medlemmerne og sognet.

Det gør vores solidaritet med hinanden i folkekirken til et akut spørgsmål, og vi bør ikke vige tilbage fra at diskutere øget udligning eller andre modeller, som kan sikre en mere bæredygtig økonomi i fremtiden. Det kan måske også blive nødvendigt at lade landskirkeskatten vokse mere end i dag og at se på den økonomiske fordeling mellem niveauerne i folkekirken. Det er godt, at vi har en lokalt forankret folkekirke, men der er nødt til at være økonomi til, at vi kan varetage nye opgaver og behov, som vi bedst løser sammen – i provsti, stift eller nationalt.

Folkekirkens tilstedeværelse udfordres også af præstemangel. Det kan synes paradoksalt, at der mangler præster, når medlemstallet i folkekirken falder. Men dels kan det være vanskeligt at få nyuddannede teologiske kandidater til at flytte sig i modsat retning af de generelle befolkningsforskydninger. Derfor er det visse steder svært at tiltrække attraktive kandidater til ledige stillinger. Dels er det en udfordring at få uddannet tilstrækkeligt mange nye præster til at afløse de præster, der i stort tal går på pension i de kommende år. Det handler både om interessen for teologistudiet og om muligheden for at blive optaget på uddannelsen. Her kæmper folkekirken om de samme begrænsede menneskelige ressourcer, som der også er brug for på andre uddannelser, i social- og sundhedsvæsenet eller i produktionsvirksomhederne for blot at nævne nogle enkelte områder. Derudover kan man lokalt opleve at mangle præster til nye opgaver og behov. Her må vi nok begynde at se på, om vi kan prioritere præstekræfterne til præsternes kerneopgaver og finde andre medarbejdere til at dække yderligere behov.

I et tiltagende sekulært samfund kan folkekirken ikke vedblive at møde mennesker med svar, der er formet

i en mere traditionel tidsalder, hvis den fortsat skal opleves som relevant. Vi ser i stigende grad tendenser til, at troen bliver individualiseret, og at tilknytningen til folkekirken bliver løsere. Det skal også give individuel mening for moderne forældre at lade deres børn døbe. Og folkekirken bliver nødt til at udvikle et sprog, hvor vi fortsat kan være relevante i dialogen med identitetssøgende unge. Vi skal evne at møde enhver generation på en meningsfuld måde. Derfor er vi nødt til at tale i et sprog, der giver mening i det liv, som leves i dag.

Et godt sted at starte er i det sprog, der anvendes i gudstjenesten. Her kunne et kommende liturgisk forum, der aktivt inddrager lægfolket i refleksion over og udvikling af gudstjenesterne, være med til at sikre en balance mellem tradition og fornyelse.

Og nu til staten, til politikerne. Det er nok ikke for meget sagt, at den nye regerings forhold til folkekirkens indre anliggender har skabt en særlig udfordring. Den nye regering og den nye kirkeminister blev ellers mødt med store forventninger.

I regeringsgrundlaget blev det fastslået, at Danmark er et kristent land. Et andet sted står der: "Det er i vores møde med hinanden, at vi udvikler os, og fællesskabet styrkes. Her spiller civilsamfundet, kulturlivet og folkekirken en central rolle". Her udtrykker regeringen en tydelig forventning til folkekirken. Det er naturligvis en opgave, som vi bør tage positivt imod. På den anden side giver det også os nogle forventninger til folketing og regering. Nemlig at regeringen vil arbejde i retning af, at lovgivning og struktur giver folkekirken mulighed for at opfylde forventningerne til os.

I regeringsgrundlaget indgik som bekendt også at afskaffe bededag, for at vi alle skal arbejde lidt mere og dermed kan bidrage til de øgede forsvarsudgifter. Man kan mene meget om denne sammenkobling, men jeg mener ikke, det er det væsentlige, og regeringens krisefortælling er da også siden blevet modsagt af den økonomiske udvikling. Det væsentlige var, at bededag blev afskaffet uden dialog med folkekirkens parter og endda uden at involvere Folketinget. Det skete ved en kongelig resolution. Her levede ministeren og regeringen mildt sagt ikke op til vores forventninger.

Når det drejer sig om folkekirkens indre anliggender, har vi helt klart en forventning om, at relevante parter i folkekirken vil blive inddraget.

Strengt taget har bededagsfejden ikke ændret noget i forholdet mellem kirke og stat. Det nye er, at det nu står lysende klart, at den lange tradition for skønsomhed og tilbageholdenhed i reguleringen, som de fleste regeringer har udvist, ikke har nogen retlige garantier. Det er netop kun en tradition, som den til enhver tid siddende kirkeminister kan vælge at tilsidesætte.

Derfor er tiden måske nu kommet til at bede Folketinget om at beskytte procedurerne uden at styre indholdet. Kun på den måde kan det fremover sikres, at en regering eller en minister ikke uden inddragelse af biskopperne eller andre repræsentanter for folkekirken finder på at fjerne yderligere helligdage, ændre i ritualer og salmebøger, eller hvad man nu måtte finde opportunt. Samtidig er det naturligvis rimeligt, at Folketinget sikrer friheden i folkekirken, som det skete for 75 år siden, da Folketinget gjorde det muligt for menighederne at kalde en kvindelig præst. Personligt ser jeg desuden frem til, at kirkeministeren fremover opfylder sit løfte om at ville indgå i en bred dialog med alle folkekirkens parter.

Folkekirken er som en integreret del af samfundet demokratisk organiseret, og medlemsdemokratiet har vide rammer i sogn og provsti. Men det er afgrænset i stiftsrådene og stort set fraværende på nationalt niveau. Dermed bliver det en central udfordring at sikre og udbygge demokratiet i folkekirken.

Ikke kun ved at udvide demokratiet til de niveauer, hvor det ikke har så vide beføjelser som på det lokale niveau. Men i lige så høj grad ved at arbejde for en bedre forankring af demokratiet ved de kommende menighedsrådsvalg. Meget i den folkekirkelige bygning står og falder med tilstedeværelsen af et levende demokrati på lokalt niveau. Vi har reelt valgt samtale-demokratiet, som man kender det fra foreningslivet, som også folkekirkens demokratiske form. Derfor skal samtalen om lokale forhold og samtalen mellem niveauerne styrkes.

Menighedsrådene er jo faktisk det sidste nærdemokratiske element i den offentlige forvaltning i Danmark. Men vi oplever samme tendens til lavere engagement, som man kender fra de politiske partier og fra foreningslivet.

Dette leder mig frem til den sidste store udfordring, nemlig menighedsrådenes mulighed for at rekruttere kandidater til menighedsrådsvalget. Det er ikke bare en nødvendighed for at sikre det demokratiske fundament for folkekirken, det handler også om kirkesynet. Som evangelisk-luthersk folkekirke bør vi ikke se os som defineret af staten eller præsterne og folkekirkens ansatte. Gennem mine otte år som formand har jeg i mange sammenhænge måttet kæmpe for, at vi bliver set som en kirke, der er båret af et myndigt lægfolk. Hvis vi taber den kamp, bliver folkekirken til en anden størrelse, end den vi kender i dag, måske en statslig ritualforvalter eller en af velfærdsstatens institutioner, men ikke en folkekirke som et trossamfund, der er finansieret og ledet af medlemmerne.

Men hvor stærkt står vi i kampen mod alle disse udfordringer, hvis vi samtidig må kæmpe med interne problemer, som har at gøre med arbejdsmiljø og ledelse?

Det paradoksale er, at undersøgelser på den ene side viser, at der er endog stor tilfredshed blandt folkekirkens ansatte med arbejdet i folkekirken, mens der på den anden side opleves en mangel på nærværende ledelse og rapporteres om problemer med mobning, som skader det psykiske arbejdsmiljø.

Reelle problemer skal identificeres og håndteres, de er konkrete og ofte komplekse. Det kalder på en bred og mangesidet indsats i et godt og konstruktivt samarbejde mellem alle folkekirkens aktører: menighedsråd, biskopper, provster og præster samt de faglige organisationer. Der kommer ikke konkrete løsninger på konkrete problemer gennem pressen eller ved at overlade ansvaret til politikerne.

Vi hører ofte fra eksperter uden for folkekirken, at problemerne skyldes den særlige ledelsesstruktur med

to uafhængige og dog forbundne ledelsesstrenge: en for menighedsrådenes medarbejdere og en for præster, provster og biskopper.

Jeg mener dog ikke at problemet er strukturelt. Strukturen er et velbegrundet vilkår. Det, der er behov for, er et meget bedre samspil mellem de to ledelsesstrenge, ikke mindst der hvor de hænger sammen: i samvirket mellem præster og valgte menighedsrådsmedlemmer og i bispeembedet. Der er behov for at styrke tilsynet og pligten til at samarbejde om arbejdsmiljøet.

Ændringer i ledelsesstrukturen vil kun medføre nye problemer, enten i form af øget fjernledelse, manglende demokratisk forankring eller manglende frihed til præsterne.

Ledelse i folkekirken bør afspejle kirkesynet: at folkekirken er en decentral og lokalt forankret organisation baseret på demokratisk valgte menighedsrådsmedlemmer. Vi kan ikke lade ledelsesteori definere kirkesynet. På trods af – eller netop på grund af – min årelange erfaring med offentlig ledelse, er jeg stærk modstander af ophøjelsen af professionel ledelse til en nærmest uafhængig autoritet.

De aktuelle forhold inden for sygehusvæsnet og forsvaret er blot to eksempler på, hvor galt det kan gå, når generelle teoretiske ledelsesprincipper tillægges større vægt end organisationens formål og selvforståelse.

Svaret på udfordringerne med ledelse handler primært om kulturen på de enkelte arbejdspladser og om de forventninger, vi møder hinanden med.

Med jævne mellemrum er det sundt at lave en forventningsafstemning med dem, man samarbejder med. En god forventningsafstemning kan være med til at sikre, at man ikke går forkert af hinanden og kan dermed være med til at forebygge konflikter, men kan også i positiv forstand medvirke til, at man har større chance for at nå de mål, som man er enige om.

I menighedsrådsarbejdet er forventningsafstemninger også sund fornuft. Hvad er det for en kirke vi gerne vil være med til at skabe? Hvordan kan vi

tilrettelægge arbejdet, så alle har de bedst mulige forudsætninger for at bidrage? Hvordan etablerer vi det gode samvirke mellem valgte og fødte medlemmer i rådet? Jeg oplever med jævne mellemrum menighedsrådsmedlemmer, som giver udtryk for, at det administrative arbejde fylder alt for meget, eller at samarbejdet mellem præster, medarbejdere og valgte medlemmer ikke fungerer tilfredsstillende.

Oftest tænker jeg, at en god samtale om de forventninger vi har til hinanden, hvor man forsøger at finde et fælles grundlag, kunne afbøde en del af de problemer og konflikter, der kan opleves rundt omkring i folkekirken. Jeg er selvfølgelig opmærksom på, at en forventningsafstemning ikke i alle tilfælde kan forhindre en konflikt eller kan forhindre, at et menighedsrådsmedlem f.eks. oplever, at arbejdet overstiger den tid, man har til rådighed for arbejdet. Det handler også om at finde det rette ambitionsniveau og derefter organisere arbejdet fornuftigt i forhold til de ressourcer, der er til rådighed.

Der bør være store forventninger til os som menighedsrådsmedlemmer. Vi kan bidrage til, at den gode kultur i den lokale kirke fremmes. Vi skal styrke samvirket mellem præster og valgte medlemmer i menighedsrådet.

Lad os derfor alle sammen engagere os i, hvad der foregår i vores kirke, i aktiviteter og gudstjenester, lad os engagere os socialt i kirken som arbejdsplads og lad os søge at forbedre vores kompetencer, så vi kan håndtere de økonomiske, administrative og tekniske forhold, der kommer op til drøftelse i menighedsrådet. Vi skal også løbende turde diskutere, hvordan vi bedst tilrettelægger menighedsrådets opgaver. Det kræver, at vi er opmærksomme på vores egne kompetencer og begrænsninger, og at vi udnytter de muligheder, der er for at indrette sig på andre måder – i vores arbejde i menighedsrådet, gennem ansatte, i samarbejde med andre menighedsråd, eller måske ved at flytte visse opgaver andre steder hen.

Det vigtigste er dog, at vi formår at samle alle gode kræfter om og inspirere til den fælles opgave, vi har som valgte menighedsrådsmedlemmer, præster, ansatte og frivillige. Som menighedens repræsentanter

har vi påtaget os en stor og til tider utaknemmelig opgave, som fortjener respekt og skal varetages med ansvarlighed.

Det kalder på grundige og seriøse overvejelser, hvordan vi skal håndtere disse udfordringer, hvilke kampe det giver mening at kæmpe. Bestyrelsen fremlægger i år 3 politiske oplæg, der kan ses som et første skridt.

For det første vil vi gerne drøfte, om vi kunne bruge vores ressourcer mere fleksibelt end i dag både lokalt og på nationalt niveau, så vi fortsat kan leve op til de forventninger, folkekirken mødes med. Det handler om, hvordan vi solidarisk fordeler både vores præster og vores økonomiske ressourcer, så mulighederne for at være til stede som kirke opleves som mere ensartet. Derfor er der også behov for at diskutere styringen af vores fælles økonomi på delegeretmødet.

Med dette oplæg om en solidarisk folkekirke tager vi hul på den svære diskussion af, om vi skal fordele midlerne på andre måder. Nogle skal aflevere noget, for at andre kan få mere end i dag. Hvilke forventninger til strukturtilpasning og opgaveløsning skal der knyttes til en mere solidarisk økonomisk fordeling?

Derudover præsenterer vi et oplæg om behov for ændringer i menighedsrådsloven.

Vi lægger op til, at Folketinget relativt hurtigt bør bedes om at forholde sig til, om menighedsrådsloven skal justeres. Der er gode erfaringer fra forsøg, der peger i den retning. Samtidig kan der være behov for at se på, om opgavefordelingen mellem sogn, provsti og stift fortsat giver de bedste betingelser for at varetage de ledelsesmæssige opgaver, menighedsrådene har.

Endelig er der oplægget om den folkekirkelige konsensus om, at vi har brug for større indflydelse på egne vilkår.

De udfordringer, jeg har talt om i dag, var baggrunden for den brede samtale, bestyrelsen i april har haft

med folkekirkens biskopper, Provsteforeningen og Præsteforeningen for at afsøge den folkekirkelige konsensus. Ser vi ens på folkekirkens udfordringer og problemer? Ja, det gør vi i høj grad. Er vi enige om, hvilke tiltag der er nødvendige og velegnede? Måske, men helt så langt er vi ikke endnu. Derfor vil den brede samtale med alle, der er engagerede i folkekirken, fortsætte.

Vi kan nok ikke længere forvente den store hjælp fra politisk side til folkekirkens udfordringer, så vi som kirkefolk må selv påtage os ansvaret.

Hvis vi fremover skal varetage de opgaver og funktioner, som medlemmerne, samfundet og staten forventer af folkekirken, så kræver det større frihed og autonomi på alle niveauer.

Som rammerne er i dag, kan vi kun håbe på, at der også fremover er folketingspolitikere med tilstrækkelig interesse for folkekirken til at lytte til vores erfaringer, behov og ønsker.

Budskabet til politikere kan ganske enkelt formuleres: sæt folkekirken fri. Giv os frihed i liv og tro.

Jeg håber, I kan høre, at jeg fortsat er klar til kamp. Alligevel må jeg indrømme, at jeg ikke er fri for at bekymre mig for, om vi står over for et voldsomt brud med den historie, der indtil nu har været vores.

Har kristendommen en fremtid i Danmark? Eller vil vi opleve en afkristning, som man kan se i andre lande i Europa? Fortsætter faldet i medlemstallet eller har vi modvilje og Helligåndens hjælp til at kæmpe for en anden udvikling?

Vil den reformatoriske arv og den evangeliske-lutherske lære fortsat oplyse vores kirkesyn?

Har Folkekirken en fremtid, måske endda en fremtid, som er mere i overensstemmelse med grundlovens intentioner? Det kommer ikke af sig selv, men kun hvis vi sammen kæmper for det.

Har menighedsrådene en fremtid? Det har vi kun, hvis

vi formår at fastholde tanken om et myndigt lægfolk og et levende civilsamfund, og hvis vi formår at fastholde det folkelige engagement, som er grundlaget for en demokratisk forankret folkekirke. Det betyder også, at centralisering, som vi har set inden for store dele af den øvrige offentlige sektor, ikke nødvendigvis er den gode løsning for menighedsrådene.

For mig som formand er det en stadig glæde at møde de lokale menighedsråds engagement, deres mangfoldige kompetencer, men også vilje til at lære nyt, og deres ydmyghed over for den opgave, de påtager sig ansvar for, både hvad angår de administrative og de kirkelige anliggender.

Derfor vil jeg, trods bekymringerne, slutte med de ord, der også afslutter Kaalunds sang:

*Og derfor elsker jeg verden
trods al dens nød og strid;
for mig er jorden skøn endnu
som i skabelsens ungdomstid!*

Søren Abildgaard